

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie bezpieczeństwa sanitarnego importowanych produktów rolnych i żywnościowych

(2009/C 100/10)

Pismem z dnia 3 lipca 2008 r. francuska prezydencja, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

bezpieczeństwa sanitarnego importowanych produktów rolnych i żywnościowych (Opinia rozpoznawcza).

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 8 października 2008 r. Sprawozdawcą był Gilbert BROS.

Na 448. sesji plenarnej w dniach 21–23 października 2008 r. (posiedzenie z dnia 22 października 2008 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 92 do 1 – 4 osoby wstrzymały się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 W następstwie poważnych kryzysów żywnościowych Unia Europejska przyjęła rozbudowany system bezpieczeństwa sanitarnego, w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia konsumentów, a także zdrowia zwierząt i roślin. W kontekście nasilenia się światowego handlu produktami rolnymi i spożywczymi rosną bowiem zagrożenia sanitarne, a wypadki sanitarne związane z importem są wciąż częste w UE. Wypadki te stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz pociągają za sobą poważne koszty dla społeczeństwa.

1.2 EKES wyraża aprobatę dla memorandum popartego przez 15 państw członkowskich podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa w czerwcu 2008 r., zatytułowanego „Import żywności, zwierząt i roślin: bezpieczeństwo sanitarne i zgodność z przepisami wspólnotowymi”⁽¹⁾. Poprzez opracowanie niniejszej opinii Komitet zamierza przyczynić się do refleksji na temat zakresu możliwości udoskonalenia europejskiego systemu bezpieczeństwa sanitarnego. WTO stwarza ramy prawne niezbędne dla uniknięcia nieuzasadnionych barier w handlu. EKES popiera przestrzeganie tych przepisów, a jednocześnie proponuje pewne ich dostosowanie.

1.3 Mając na uwadze, że różnice istniejące między państwami członkowskimi w zakresie rozwiązań dotyczących kontroli importu są bardzo niekorzystne, EKES zaleca szybkie przeprowadzenie harmonizacji tych rozwiązań.

1.4 Wobec faktu, że wiele skutecznych środków sanitarnego zarządzania importem dotyczy wyłącznie produktów pochodzenia zwierzęcego, EKES jest zdania, że należałoby stosować niektóre z tych środków także w odniesieniu do produktów pochodzenia roślinnego. Pozwoliłoby to lepiej monitorować zagrożenia związane z pozostałościami pestycydów, skażeniem środkami toksycznymi lub zagrożenie chorobami roślin. EKES zaleca w szczególności zwiększenie liczby kontroli

w odniesieniu do produktów roślinnych oraz ograniczenie importu do produktów wytwarzanych przez zakłady znajdujące się w wykazie zakładów zatwierdzonych i poddawanie importowanych produktów systematycznym kontrolom w punkcie wprowadzenia na obszar Wspólnoty.

1.5 EKES jest zdania, że decyzje w zakresie środków dotyczących przywozu powinny w jak największym stopniu opierać się na obiektywnych danych. Komitet życzyłby sobie, aby w tym celu stosować systematycznie zasady analizy ryzyka oraz aby odpowiednio poziomy ochrony, przewidziane w Porozumieniu w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych (SPS), zostały lepiej zdefiniowane.

1.6 Czynniki społeczno-gospodarcze, takie jak skutki danej decyzji dla gospodarki czy też jej społeczna akceptacja, powinny być przedmiotem niezależnej oceny, równie rygorystycznej, co ocena zagrożenia sanitarnego. Różne kraje, jak np. Kanada czy Wielka Brytania, mają już do dyspozycji grupy ekspertów ds. społeczno-gospodarczych w swoich agencjach ds. bezpieczeństwa żywności. EKES proponuje, by Komisja oceniła potrzebę utworzenia niezależnej agencji analiz społeczno-gospodarczych.

1.7 EKES jest zdania, że system monitorowania w ramach europejskiego modelu bezpieczeństwa sanitarnego, który pozwala na uzyskanie informacji na temat produktu żywnościowego „od pola do stołu” powinien mieć zastosowanie do produktów pochodzących z krajów trzecich. Kwestia ta powinna być tematem priorytetowym w negocjacjach dwustronnych, a także w programach pomocy technicznej dla krajów najsłabiej rozwiniętych.

1.8 EKES zwraca uwagę na trudności napotykane przez producentów z krajów najsłabiej rozwiniętych, jeżeli chodzi o stosowanie europejskich norm sanitarnych. Komitet zachęca do rozszerzania technicznej pomocy handlowej, transferu technologii oraz wspierania wdrażania systemów monitorowania i szybkiego ostrzegania w tych krajach.

⁽¹⁾ Dokument Rady 10698/08.

1.9 Wymogi mające zastosowanie do importowanych produktów rolnych i żywnościowych są niższe od wymogów nałożonych na produkty pochodzące ze Wspólnoty, w dziedzinach takich jak monitorowanie, dobrostan zwierząt lub w szerszym ujęciu normy w zakresie ochrony środowiska. Zważywszy, że zasady handlu międzynarodowego nie pozwalają obecnie w wystarczającym stopniu odwoływać się do tych ważnych dla UE dziedzin, EKES bardzo życzyłby sobie, aby Komisja zaproponowała strategię mającą na celu obronę europejskich preferencji zbiorowych. EKES jest zdania, że UE powinna odegrać wiodącą rolę w obronie dodatkowych uzasadnionych czynników, które powinny być uwzględniane w handlu międzynarodowym. W tym celu powinna ona wziąć odpowiedzialność za swoje preferencje zbiorowe, bronić „dodatkowych uzasadnionych czynników” w instytucjach międzynarodowych oraz ponownie podjąć debatę na temat powiązań między WTO a innymi porozumieniami międzynarodowymi.

2. Uwagi ogólne

2.1 W następstwie kryzysów sanitarnych, jakie dotyczą UE Komisja Europejska rozpoczęła zakrojone na szeroką skalę przekształcanie prawa żywnościowego. Zostały ustanowione nowe, bardzo szczegółowe ramy instytucjonalne i prawne, stanowiące rzeczywisty postęp.

2.2 Rozporządzenie nr 178/2002 precyzuje, że „Wspólnota wybrała wysoki poziom ochrony zdrowia” i dodaje, że przepisy są stosowane „w niedyskryminacyjny sposób, bez znaczenia czy dokonuje się handlu żywnością lub paszami na rynkach wewnętrznych czy w skali międzynarodowej”⁽¹⁾.

2.3 Model europejski opiera się na kilku twardych zasadach:

- możliwość monitorowania „od pola do stołu”: „możliwość kontrolowania przemieszczania się żywności (...) na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji”⁽²⁾;
- oddzielenie oceny ryzyka od zarządzania ryzykiem;
- odpowiedzialność prawna wszystkich podmiotów w łańcuchu pokarmowym;
- skuteczny system ostrzegania.

2.4 Wypadki sanitarne związane z importem produktów wciąż jednak zdarzają się często. W ostatnich latach w UE pojawiały się przypadki występowania pozostałości pestycydów w importowanych owocach, a fłatoksyn w orzechach i kukurydzy, pozostałości leków weterynaryjnych w produktach pochodzenia zwierzęcego, przyszczyca itp. W 2007 r. 314 sygnałów ostrzegawczych wygenerowanych przez system wczesnego ostrzegania dotyczyło produktów pochodzących z krajów trzecich⁽³⁾, co stanowi 32 % przypadków. Te powtarzające się problemy ujawniają pewne nieprawidłowości, którym trzeba zaradzić.

2.5 Wypadki sanitarne związane z produktami importowanymi stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa konsumentów

europejskich, ale też oznaczają jednocześnie wysokie koszty dla społeczeństwa. W chwili wszczęcia alarmu odpowiednie przedsiębiorstwa na rynku muszą podjąć trudne operacje wycofania produktu z obrotu lub od konsumentów. Środki sanitarne mające na celu likwidację choroby zwierząt lub roślin na danym obszarze, jak np. obowiązek szczepienia stad lub obowiązek stosowania środków owadobójczych w całym regionie, także mają poważne konsekwencje, które mogą mieć trwały charakter.

3. Skuteczniejsze przewidywanie zagrożeń sanitarnych

3.1 W celu zmniejszenia częstotliwości wypadków sanitarnych możliwe byłoby wykorzystanie istniejącego pola manewru dla skuteczniejszego przewidywania zagrożeń sanitarnych.

3.2 Harmonizacja wspólnotowa rozwiązań w zakresie kontroli importowanych produktów ma obecnie miejsce i powinna być priorytetem. Różnice istniejące między państwami członkowskimi w zakresie rozwiązań dotyczących kontroli importu są bardzo niekorzystne. Jest niedopuszczalne, aby przedsiębiorstwa handlowe miały możliwość wprowadzania swoich produktów na obszar jednolitego rynku przez kraje, które są im znane z łagodniejszych kontroli. Stwierdzono na przykład, że importerzy owoców cytrusowych starają się unikać portów hiszpańskich, ponieważ właśnie tam znajdują się laboratoria najlepiej wyspecjalizowane w zakresie chorób tych roślin i pozostałości z nimi związanych.

3.3 Wiele środków zarządzania bezpieczeństwem sanitarnym importowanych produktów ma obecnie zastosowanie jedynie do żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego. Niektóre zagrożenia, takie jak pozostałości pestycydów, zanieczyszczenia fizyczne lub chemiczne substancjami rakotwórczymi lub toksycznymi (np. metalami ciężkimi, biotoksynami, barwnikami itp.) czy też choroby roślin, powinny być obecnie lepiej monitorowane. Dlatego też skuteczne środki zarządzania bezpieczeństwem powinny być stosowane także w odniesieniu do produktów pochodzenia roślinnego.

3.4 Przede wszystkim możliwe byłoby zwiększenie liczby kontroli dotyczących pewnych kategorii produktów roślinnych. W harmonogramie Biura ds. Żywności i Weterynarii (FVO) na 2008 r. jedynie jedna misja na trzy dotyczy produktów roślinnych.

3.5 Ponadto import produktów pochodzenia roślinnego powinien być ograniczony do produktów wytwarzanych przez zatwierdzone w wykazie kraje i zakłady, tak jak ma to miejsce w przypadku piętnastu kategorii produktów zwierzęcych.

3.6 Importowane produkty roślinne powinny być dodatkowo poddawane systematycznym kontrolom w pierwszym punkcie wprowadzenia na obszar Wspólnoty, co nie jest realizowane obecnie. W przypadku produktów zwierzęcych wykazano skuteczność punktów kontroli granicznej. Należy też poprawić współpracę między państwowymi organami kontroli a kontrolą wykonywaną z własnej inicjatywy przez importerów. Importerzy coraz częściej zlecają przeprowadzenie analiz już w miejscu produkcji. Organy kontroli żywności powinny mieć dostęp do ich wyników.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002, motyw 8.

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002, art. 3.

⁽³⁾ RASFF Annual Report 2007.

3.7 Wreszcie baza danych „TRACES”, która pozwala na rejestrację i wymianę informacji dotyczących handlu żywymi zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego oraz ich importu, mogłaby zostać poszerzona o informacje także z dziedziny zdrowia roślin, w połączeniu z systemem „EURO-PHYT”.

4. Pogłębione stosowanie zasad analizy ryzyka

4.1 Zasady analizy ryzyka zostały zdefiniowane przez organizacje międzynarodowe uznawane przez WTO jako proces składający się z trzech etapów: oceny ryzyka, zarządzania ryzykiem i informowania o ryzyku. Przeprowadzona reforma europejskiego prawa żywnościowego stanowi pierwszy krok w kierunku stosowania oceny ryzyka. Utworzenie EFSA pozwoliło na oddzielenie oceny ryzyka od zarządzania ryzykiem, co ma zasadnicze znaczenie. Ocena ryzyka przeprowadzana przez EFSA, oparta na istniejących dowodach naukowych i „podejmowana w sposób niezależny, obiektywny i przejrzysty”⁽¹⁾, umożliwia instytucji zarządzającej ryzykiem – Komisji lub państwom członkowskim – podejmowanie decyzji dotyczących koniecznych środków.

4.2 Czasem jednak podejmowane przez Komisję decyzje dotyczące środków w zakresie importu, zarówno gdy chodzi o zawieszenie importu, jak i jego podtrzymanie, spotykają się z niezrozumieniem ze strony państw członkowskich UE i krajów trzecich. Ożywione dyskusje, jakie wzbudziły kwestie importu amerykańskich kurczaków odkażanych chlorem czy brazylijskiej wołowiny, są tego niedawnym przykładem. W niektórych przypadkach Komisja oskarżana jest o przyznawanie pierwszeństwa interesom handlowym, ze szkodą dla konsumentów. EKES jest zdania, że decyzje w zakresie środków dotyczących przywozu powinny opierać się w większym stopniu na obiektywnych danych.

4.3 Często jednak w zakresie realizowanych celów pojawiają się konflikty, które trzeba rozwiązać. Kiedy rozważa się różne cele, proces ten musi być przejrzysty dla konsumentów.

4.4 EKES zachęca Komisję do bardziej systematycznego stosowania zasad analizy ryzyka, poprzez dostarczenie EFSA środków umożliwiających wdrożenie metodologii.

4.5 Art. 5.7 porozumienia SPS zezwala na podjęcie środków tymczasowych, gdy dowody naukowe na nieszkodliwość produktów lub procedury są niewystarczające. W ramach zasad międzynarodowych uznaje się więc zasadę ostrożności w formie określonej w prawie wspólnotowym. Porozumienie SPS umożliwia także stosowanie standardów wyższych niż międzynarodowe pod warunkiem określenia „odpowiedniego poziomu ochrony”. UE powinna dołożyć starań w celu lepszego

zdefiniowania własnych odpowiednich poziomów ochrony, aby móc odwoływać się do nich w ramach analizy ryzyka.

4.6 Z drugiej strony, jak precyzują przepisy, „naukowa ocena ryzyka nie może, w pewnych przypadkach, samodzielnie dostarczyć wszystkich informacji, na których należy opierać decyzję w zakresie zarządzania ryzykiem (...) inne czynniki związane z rozpatrywaną sprawą powinny być brane pod uwagę”⁽²⁾. Czynniki te, uwzględnione także w porozumieniu SPS, mogą dotyczyć skutków gospodarczych, akceptacji społecznej czy też stosunku kosztów do korzyści w przypadku danej decyzji. Są one obecnie oceniane w ramach badań oddziaływania Komisji lub konsultacji.

4.7 Czynniki społeczno-gospodarcze także powinny podlegać obiektywnej i niezależnej ocenie, przy zachowaniu takiego samego rygoru naukowego jak przy ocenie zagrożenia sanitarnego i przy współpracy ekspertów w dziedzinach takich jak ekonomia, socjologia i prawo. Różne kraje, jak np. Kanada czy Wielka Brytania, mają już do dyspozycji grupy ekspertów ds. społeczno-gospodarczych w swoich agencjach ds. bezpieczeństwa żywności⁽³⁾. EKES pragnie, by Komisja oceniła potrzebę utworzenia niezależnej agencji analiz społeczno-gospodarczych.

5. Problem różnych wymogów dotyczących importowanych produktów

5.1 Wymogi stosowane w odniesieniu do importowanych produktów rolnych i spożywczych są w wielu dziedzinach niższe niż wymogi jakim podlegają produkty wytworzone we Wspólnocie. Nie ma to miejsca w wypadku wewnętrznych norm, które nakładane są przez przedsiębiorstwa na wszystkich dostawców, lecz w wypadku niektórych przepisów prawnych. Na przykład obowiązek znakowania zwierząt od chwili narodzin, przestrzegania warunków gwarantujących dobrostan zwierząt czy też zakaz używania niektórych pestycydów nie mają zastosowania do produktów pochodzących z krajów trzecich.

5.2 Przepisy wspólnotowe, w tym przepisy dotyczące bezpieczeństwa sanitarnego, niezależnie od tego czy uważa się je za uzasadnione czy też nie, odzwierciedlają preferencje zbiorowe UE. Proces instytucjonalny, który doprowadził do sformułowania danego przepisu poprzez debaty w Parlamencie, w Radzie oraz ze społeczeństwem obywatelskim, jest uważany za usankcjonowany wyraz woli Europejczyków. Środki nałożone na producentów są wynikiem zbiorowej decyzji i mają zastosowanie do wszystkich na terytorium UE. Jeśli zatem nie stosuje się tych środków wobec producentów z krajów trzecich, na wewnętrzny rynek trafiają zarówno produkty, które spełniły dane warunki, jak i produkty, które ich nie spełniły.

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002, motyw 19.

⁽³⁾ OECD 2003, „Uwzględnienie społeczno-gospodarczych aspektów bezpieczeństwa żywności: analiza środków innowacyjnych przyjętych przez niektóre kraje” („Taking account of the socio-economic aspects of food safety: a study of the innovative measures adopted by certain countries”).

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002, art. 6.

5.3 Problem ten, który istnieje też w innych dziedzinach (normy środowiskowe, prawa socjalne itp.) jest nie do zaakceptowania dla konsumentów. Mogą oni nieświadomie kupić produkty, które nie odpowiadają wyborom obywateli europejskich. Konsument może np. znaleźć dziś na rynku pomarańcze pochodzące z krajów trzecich, sprzedawane legalnie, w przypadku których stosowano „Lebaycid” – silny środek owadobójczy, w którym substancją czynną jest fention. Stosowanie tego środka w UE jest natomiast od wielu lat zakazane z przyczyn środowiskowych. Tym samym preferencje zbiorowe Europejczyków są w pewien sposób pominięte, a konsumenci oszukani.

5.4 Normy europejskie, które nie mają zastosowania do produktów importowanych, są dodatkowo źródłem zakłóceń konkurencji dla producentów europejskich. Francuski instytut hodowli zwierząt postanowił oszacować niektóre z kosztów dodatkowych. Jeżeli chodzi np. o możliwość monitorowania produktów, w Europie podjęto poważne wysiłki w celu wprowadzenia identyfikacji zwierząt. Inwestycje te wynosiły w przypadku produkcji bydła 0,4 EUR/100 kg tuszy, czyli blisko 32 miliony euro dla UE-25. Jeżeli chodzi o dobrostan zwierząt, obowiązek trzymania cieląt rzeźnych w kojcach zbiorowych pociąga za sobą koszt 4 EUR/100 kg tuszy, czyli 31 milionów euro dla UE-25.

6. Konsekwencje dla krajów rozwijających się

6.1 UE jest najważniejszym importerem produktów rolnospożywczych pochodzących z krajów rozwijających się, w szczególności ze względu na poważne koncesje handlowe przyznawane w przeszłości. UNCTAD (Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju) systematycznie ostrzega o konsekwencjach europejskich norm sanitarnych dla producentów i przedsiębiorstw w krajach najsłabiej rozwiniętych.

6.2 UE nie może iść na ustępstwa, gdy chodzi o bezpieczeństwo sanitarne. Świadomy tego problemu EKES zachęca jednak do udzielania wsparcia technicznego, prowadzenia dialogu i współpracy z partnerami handlowymi znajdującymi się w najtrudniejszej sytuacji. Zachęca także Komisję do kontynuowania podjętej przez nią inicjatywy wsparcia dla wprowadzenia systemów monitorowania i szybkiego ostrzeżenia w krajach rozwijających się.

7. Zasada równoważności i monitorowania

7.1 Porozumienie SPS i Porozumienie w sprawie barier technicznych w handlu (TBT) stanowią dla członków WTO (Światowej Organizacji Handlu) ramy prawne niezbędne dla uniknięcia nieuzasadnionych ograniczeń przywozowych i zapewnienia większej przejrzystości warunków dostępu do rynku.

7.2 Prawo wspólnotowe precyzuje, że importowane produkty powinny być zgodne z wymogami europejskiego prawa

żywnościowego „lub warunkami uznanymi przez Wspólnotę za przynajmniej im odpowiadające”⁽¹⁾. EKES pragnie zwrócić uwagę na ryzyko związane ze zbyt szeroką interpretacją przez UE zasady równoważności uznawanej w ramach zasad międzynarodowych.

7.3 W Europie możliwość monitorowania produktów spożywczych jest centralnym elementem modelu bezpieczeństwa sanitarnego. Jest ona stosowana „począwszy od produkcji podstawowej żywności, aż do (...) sprzedaży lub dostarczenia konsumentowi finalnemu” (od pola do stołu), ponieważ „każdy element może mieć potencjalny wpływ na bezpieczeństwo żywności”⁽²⁾. Tymczasem w przypadku większości produktów importowanych obowiązkowi monitorowania podlega dopiero eksporter. Mimo roli, jaką może odgrywać sektor prywatny, EKES wyraża wątpliwość, czy rozwiązania stosowane w niektórych krajach trzecich mogą być uznane za „równorzędne” z punktu widzenia bezpieczeństwa. EKES broni podejścia ofensywnego w dziedzinie monitorowania, przyznając temu zagadnieniu pierwszeństwo w negocjacjach dwustronnych oraz w ramach pomocy technicznej dla krajów najsłabiej rozwiniętych.

8. Dodatkowe uzasadnione czynniki i zmiany w prawie międzynarodowym

8.1 Postanowienia GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) i różne porozumienia WTO przewidują uwzględnienie poza czynnikami sanitarnymi „innych uzasadnionych czynników” w regulowaniu handlu międzynarodowego. Zmiany w prawie międzynarodowym w tej dziedzinie przebiegały jednak dużo wolniej. Decyzje UE nie zawsze można uzasadnić ze ściśle sanitarnego punktu widzenia. W przypadku kurczaków odkażanych chlorem Komisja ma trudności z udowodnieniem, że zanurzanie w chlorowanej wodzie, jakiego w Stanach Zjednoczonych poddawane są kurczaki w celu odkażenia, może być szkodliwe dla zdrowia konsumentów europejskich. Faktem jest, że postrzeganie jakości żywności jest różne w przypadku tych dwóch kontynentów. W innej dziedzinie decyzja o zakazie importu skór foczych także nie była uzasadniona względami sanitarnymi, ale dobrostanem zwierząt. Zgodność tych środków z przepisami WTO stanowi przedmiot ożywionej debaty międzynarodowej.

8.2 W orzecznictwie Organu Rozstrzygania Sporów widoczne są jednak pozytywne tendencje. Np. w przypadku sporu „żółtkrewetki” między Stanami Zjednoczonymi a Malezją eksperci panelu przyznali rację USA, mając na uwadze, że zakaz importu krewetek był uzasadniony z punktu widzenia międzynarodowego porozumienia w sprawie ochrony różnorodności biologicznej. Malezyjscy rybacy zmuszeni byli zmienić techniki połowu, aby odtąd nie wylawiać także żółwi chronionych przez tę konwencję. Wyjaśnienie powiązań między przepisami WTO i innymi porozumieniami międzynarodowymi jest także przedmiotem prowadzonej obecnie debaty.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002, art. 11.

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002, art. 3 pkt 16 oraz motyw 12.

8.3 UE powinna odegrać wiodącą rolę w refleksji dotyczącej tych zagadnień. W tym celu UE powinna wziąć odpowiedzialność za swoje preferencje zbiorowe, bronić „dodatkowych uzasadnionych czynników” w instytucjach międzynarodowych oraz ponownie podjąć debatę na temat powiązań między WTO a innymi porozumieniami międzynarodowymi. Ponadto powinno się propagować badania nad metodami obiektywizacji preferencji zbiorowych oraz uzasadnionych czynników, aby umożliwić ich uznanie na arenie międzynarodowej.

9. Informacje dla konsumentów

9.1 Konsument europejski pragną być w coraz większym stopniu poinformowani o warunkach produkcji spożywanej przez nich żywności. W sektorze prywatnym powstaje w odpowiedzi wiele inicjatyw. Ponadto dyskutowane są obecnie różne pomysły, takie jak znak europejski lub umieszczanie na etykiecie informacji na temat dobrostanu zwierząt. Można by zaproponować, by organizacja międzynarodowa dostarczała

konsumentom niezależnych informacji dotyczących metod produkcji w różnych krajach. Zadaniem takiego niezależnego ośrodka informacyjnego powinno być także udostępnianie informacji w ramach ogólnosięciowego systemu wczesnego ostrzegania, który ma zostać utworzony w przyszłości.

9.2 Informacje dla konsumentów nie mogą jednak być jedyną odpowiedzią na pytania postawione w raporcie. W przypadku produktów przetworzonych, które coraz częściej są podstawą żywności, etykiety dotyczące pochodzenia stają się zbyt skomplikowane zarówno dla przedsiębiorstw, jak i dla konsumentów. Dlatego też władze publiczne powinny zagwarantować, by wszystkie produkty będące w obrocie na rynku wewnętrznym odpowiadały wyborom obywateli europejskich. Konsument oczekują, że tych wyborów nie będzie się poświęcać w ramach procesów politycznych (jak np. dialog transatlantycki), które służą lub powinny służyć jedynie tworzeniu wizerunku i dobrych stosunków z poszczególnymi partnerami handlowymi.

Brukseli, 22 października 2008 r.

Mario SEPI
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
